

Új uniós versenyszabályok a gépjárműpiac szereplőire vonatkozóan

Az Európai Bizottság 2010. május 27-én közzétette a gépjármű ágazatot érintő új csoportmentességi rendeletét és a hozzátartozó iránymutatást. Az új szabályok a verseny fokozását célozzák a gépjárműjavítás és karbantartás piacán azáltal, hogy elősegítik a javításokhoz szükséges technikai információkhoz való hozzájutást és megkönnyítik az alternatív pótalkatrészek felhasználását. Emellett lehetővé teszik a Bizottságnak, hogy az fellépjen a gépjárműgyártók garanciával (jótállással) kapcsolatos visszaélései ellen, mivel gyakran előfordul, hogy a gyártók csak a hivatalos szervizekben való javíttatást fogadják el. A túlzott mértékben korlátozó szabályok megszüntetésével az új autók forgalmazásával kapcsolatos költségek csökkenése is várható.

Az új szabályok értelmében bevezetésre kerül a 30%-os piaci részesedési küszöb, amely felett a gépjárműgyártók és hivatalos márkaszervizek, illetve alkatrészellátók megállapodásai nem esnek a csoportmentesség alá, vagyis nem mentesülnek automatikusan a versenyszabályok hatálya alól (az előzmények tekintetében lásd a GVH sajtóközleményét: http://www.gvh.hu/gvh/alpha?do=2&st=1&pg=72&m5_doc=5985). Ez azért lényeges, mert az eladás utáni szolgáltatások piacán (javítás, karbantartás stb.) a hivatalos szervizek és az alkatrészellátók piaci részesedése jellemzően jóval 30% felett van. Az új szabályoknak köszönhetően a Bizottság eljárhat olyan esetekben, amikor a független szervizektől megtagadják a szükséges technikai információk átadását. Így a márkaszervizek és a független szervizek közötti verseny erősödni fog.

A Bizottság gépjárműágazatra vonatkozó egyik versenypolitikai célkitűzése, hogy megvédje a pótalkatrészgyártók hozzáférését a gépjárműértékesítés utópiacához, biztosítva ezzel a versengő pótalkatrészmarkák folyamatos elérhetőségét mind a független és a szerződéses javítóműhelyek, mind pedig az alkatrész-nagykereskedők számára. Az ilyen alkatrészekhez való hozzáférés figyelemreméltó előnyökkel jár a fogyasztók számára, különös tekintettel arra, hogy gyakran nagy különbség van a gyártó által értékesített vagy viszonteladott és az alternatív alkatrészek ára között. A gépjármű gyártójának védjegyét viselő alkatrészek alternatívái az eredetiberendezés-szállítók által gyártott és forgalmazott eredeti alkatrészek, míg más, az eredeti alkatrésszel azonos minőségű alkatrészeket pedig „azonos minőségű” alkatrészeket gyártók állítják elő.

Mivel az alkatrészek a javítási költségek jelentős részét képezik, az új szabályok erősítik a szervizek hozzáférési lehetőségét az alternatív pótalkatrészekhez. Az autógyártók a jövőben nem tehetik az autókhoz kapcsolódó garanciát függővé attól, hogy a garanciaidő alatt végzett, nem garanciális körbe tartozó például olajcserét és egyéb karbantartási és javítási munkákat hivatalos márkaszervizek végezték-e. Ez nem érinti a gépjárműgyártók azon jogát, hogy a garanciális körben elvégzendő – és így a gyártó által térített – javítások elvégzésére hivatalos márkaszervizek igénybevetelét követeljék meg. Mindezen szabályok jelentősége abban rejlik a fogyasztók számára, hogy a gépjárműtartás (vásárlás, használat és fenntartás) költségeinek a becslések szerint mintegy 40%-át a karbantartási és javítási munkák teszik ki.

Az új autókkal kapcsolatban lefolytatott bizottsági elemzés szerint az autóértékesítés piacán éles a verseny, ugyanakkor a fennálló szabályok túlzottan bonyolultak és korlátozók. Ennek következményeképpen növekednek a forgalmazási költségek, amelyek átlagosan akár az új autók árának 30%-áig terjedhetnek. Éppen ezért a Bizottság egyszerűsíti a szabályokat, és – az átmenethez szükséges 3 éves időszak biztosításával – a gépjárműkereskedelemre is a többi iparágra érvényes általános szabályok lesznek érvényesek. A jelenlegi kereskedési modell a jövőben is mentesülni fog a legtöbb esetben, egyes nem hatékony vagy kontraproduktív szektorspecifikus rendelkezések nem lesznek alkalmazandók a jövőben. Az új rendszer több rugalmasságot biztosít a több márkát forgalmazó és a kizárólag egy márkát forgalmazó kereskedőkből álló vegyes értékesítési hálózat szervezését illetően. Az új rendelet ezért az új gépjárművek forgalmazását illetően egy átmeneti időszakban - 2013. május 31-ig - hatályban tartja a vonatkozó korábbi (1400/2002/EK) csoportmentességi rendeletet, 2013. június 1-től viszont – a közelmúltban szintén felülvizsgált – vertikális megállapodásokra vonatkozó általános csoportmentességi rendelet (330/2010/EU) lesz alkalmazandó az új gépjárművek forgalmazására is, a többi ipárhoz hasonlóan. (A vertikális megállapodásokra vonatkozó csoportmentességet illetően lásd a GVH korábbi sajtóközleményét: http://www.gvh.hu/gvh/alpha?do=2&st=1&pg=72&m5_doc=6464).

Az új rendelkezések tehát különbséget tesznek egyrészt az új gépjárművek vásárlására, értékesítésére és viszonteladására, másrészt a gépjármű utópiacra (gépjármű pótalkatrészek vásárlása, értékesítése és viszonteladása, illetve gépjárművekkel kapcsolatos javítási és karbantartási szolgáltatások) vonatkozó vertikális megállapodások között. Az utóbbiak vonatkozásában az új szabályozás 2010. június 1-én lép hatályba. Az új csoportmentességi rendelet 2023. május 31-ig hatályos.

Az új rendelet és a hozzá kapcsolódó kiegészítő iránymutatás szövege (magyar nyelven), illetve a bizottsági sajtóközlemény és a kapcsolódó információs anyag az alábbi címeken érhető el:

- A Bizottság 461/2010/EU rendelete (2010. május 27.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a gépjármű-ágazatbeli vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 129., 2010.5.28., 52. o.)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:129:0052:0057:HU:PDF>
- A Bizottság közleménye (2010/C 138/05): A gépjárművek értékesítésére és javítására, valamint a gépjármű-pótalkatrészek forgalmazására vonatkozó megállapodásokban szereplő vertikális korlátozásokról szóló kiegészítő iránymutatás (HL C 138., 2010.5.28., 16. o.)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:138:0016:0027:HU:PDF>
- A Bizottság sajtóközleménye (angol nyelven):
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/10/619&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>
- Gyakran intézett kérdések (angol nyelven):
<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/10/217&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Budapest, 2010. június 1.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Zenisek Andrea

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: sajto@gvh.hu<http://www.gvh.hu>